DE SENIOREN COALITIE

Hét samenwerkingsverband van seniorenorganisaties

ANBO PCOB Samen sterk
Koepel Gepensioneerden De kracht van senioren
SOMNL Samen voor ouderen met een migratieachtergrond in Nederland
KBO Noord-Holland
KBO Gelderland senioren doen mee!
kbo Zuid-Holland voor senioren van vandaag en morgen
NOOM

26 januari 2026

Aanvulling op brief d.d. 23 januari 2026 ('Diverse pensioenonderwerpen')

Geacht Kamerlid,

Net nadat we u onze brief met aandachtspunten voor het pensioendebat dat u aanstaande donderdagmiddag 29 januari heeft met de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid hadden toegezonden, verscheen de vierde door haar ministerie opgestelde voortgangsrapportage monitoring Wet Toekomst Pensioenen.

Hoewel bedoeld stuk (evenals het kort daarvoor verschenen recente advies van de regeringscommissaris transitie pensioenen) vanochtend nog niet aan de agenda van bovenbedoeld debat was toegevoegd, heeft u er ongetwijfeld kennis van genomen. Daar waar de minister bijvoorbeeld met betrekking tot de wens tot het opnemen van een koopkrachtambitie in implementatieplannen waarschuwt voorzichtig te zijn met het wekken van verkeerde verwachtingen, heeft zij zelf haar voortgangsrapportage aangegrepen voor een *'goed nieuwsshow'.*

Meer zicht op een koopkrachtig pensioen

Geen misverstand: de Seniorencoalitie is blij met de bij de overgang van pensioenfondsen naar het nieuwe stelsel uit te keren *'invaarbonus'* aan deelnemers en gepensioneerden. Maar los van het feit dat bedoelde bonus niet voor iedereen geldt, niet voor iedereen die 'm ontvangt even hoog is en in zowat alle gevallen slechts een deel van de de afgelopen jaren bij gepensioneerden ontstane indexatie-achterstand compenseert, zegt een en ander niets over de koopkrachtigheid van het nieuwe stelsel op zich. De grote belofte van de wet (*'meer zicht op een koopkrachtig pensioen'*) zal moeten blijken uit in hoeverre het pensioen na het moment van overstappen de inflatie bijhoudt. De twijfels daarover blijven. In haar rapportage bevestigt de minister bijvoorbeeld dat de gemiddelde verhoging van de pensioenen bij fondsen die vorig jaar al zijn overgestapt (en die overigens lagere invaarbonussen uitkeerden) onder de inflatie ligt en er dus sprake is van (nieuw) koopkrachtverlies. Wat betreft de verhoging van pensioenen bij fondsen die nog niet zijn overgestapt, verzuimt de minister overigens op te merken dat een aantal fondsen qua indexatie juist *'de hand op de knip houdt'* met het oog op het straks met een veilige dekkingsgraad kunnen overstappen zodat ook door hen een invaarbonus kan worden uitgekeerd.

In haar rapportage en in de media merkt de minister op dat *'de kans op verhoging van pensioenen groter is dan de kans op verlaging'*. Daargelaten het feit dat dat in het oude stelsel ook zo was (en in hogere mate), wordt in de naar de media gezonden samenvatting van de rapportage niet vermeld dat een eventuele verlaging naar verwachting groter zal zijn dan een verhoging. Dat is wel cruciale informatie.

In de rapportage wordt (correct) gemeld dat gepensioneerden minder worden blootgesteld aan beleggingsrisico's om zo een stabielere uitkering te waarborgen. Niet vermeld wordt echter dat het beloofde *'meer zicht op een koopkrachtig pensioen'* op die manier voor hen juist wordt belemmerd. Dat aspect krijgt niet alleen in bedoelde rapportage te weinig aandacht, maar ook (in het algemeen) in de door pensioenfondsen gehouden risicopreferentie-onderzoeken. Daarin worden steeds veel woorden besteed aan het risico dat het rendement op beleggingen kan tegenvallen en een stabiele uitkering mogelijk in gevaar komt, maar veel minder (te weinig) aan het op de lange duur grotere risico dat door een te lage blootstelling aan aandelen de koopkracht van pensioen vermindert (het inflatierisico). Dat laatste is terug te zien in transitie- en implementatieplannen voorzover die daar inzicht in geven. De Seniorencoalitie is van mening dat deelnemers en gepensioneerden voldoende op beide aspecten moeten worden gewezen alvorens zij hun risicohouding gedegen kunnen bepalen.

We verzoeken u de minister een onderzoek te laten uitvoeren naar de vraagstelling op dit punt in risico-preferentie-onderzoeken en vervolgens met de pensioensector in gesprek te gaan over het eventueel houden van nieuwe risicopreferentie-onderzoeken wanneer in informatie en vraagstelling onvoldoende aandacht is besteed aan (een van) beide hierboven bedoelde aspecten rondom de blootstelling aan aandelen voor gepensioneerden.

In haar rapportage meldt de minister dat ze verwacht de Kamer *'in het voorjaar'* te kunnen informeren over de tweede fase van het onderzoek naar additionele instrumenten om de met de nieuwe wet gedane koopkrachtbelofte beter waar te maken.

Wij verzoeken u de minister te vragen wat de redenen zijn waarom bedoelde terugkoppeling niet zoals eerder aangegeven in december jongstleden heeft plaatsgevonden, zodat u de bevindingen ervan in het debat van aanstaande donderdag had kunnen meenemen.

Rol DNB

In de monitor gaat de minister slechts summier in op de wisselwerking tussen pensioenfondsen en DNB in haar toezichthoudende rol bij de overstap naar een nieuwe regeling. Wie zijn oor te luister legt bij pensioenfondsen hoort daar (informeel) echter veel zorg over de taakopvatting van DNB bij het beoordelen van de door pensioenfondsen in acht te nemen evenwichtige belangenafweging (bijvoorbeeld in het kader van de toedeling van het pensioenvermogen aan deelnemers en gepensioneerden). Bedoelde zorg richt zich met name op het zich mengen van DNB in de aan fondsen toekomende beleidsvrijheid bij bijvoorbeeld het bepalen van wat in hun specifieke situatie evenwichtig is. Met name rondom de onderwerpen *'spreidingstermijn'* en *'netto profijtberekeningen'* is veelal sprake geweest van door fondsen ervaren zware druk. Zware druk die in voorkomende gevallen leidde tot aanpassing van de voorgenomen verdeling van het pensioenvermogen, overigens in alle gevallen ten nadele van gepensioneerden. Onlangs wezen actuarissen ook al op die druk (Pensioen Pro). De Seniorencoalitie constateert dat fondsen zich in voorkomende gevallen *'gedwongen'* voelden om zich te voegen naar de wensen van DNB, omdat ze van diezelfde DNB een positief invaarbesluit nodig hadden om de geplande invaardatum naar het nieuwe stelsel te halen.

Wij verzoeken u de minister in haar rol als stelselverantwoordelijke aandacht te hebben voor bedoelde wisselwerking en met beide spelers het gesprek daarover aan te gaan.

Tenslotte: we gaan ervan uit dat u ook deze aanvulling op onze eerdere brief bij (uw voorbereiding op) het debat van donderdag zult betrekken.

Vriendelijke groet,

Namens de Seniorencoalitie,
mr. John Kerstens
(Voorzitter Koepel Gepensioneerden)

drs. Anneke Sipkens
(Directeur-bestuurder ANBO-PCOB)